

GÜZEL AHLAKİ TUTUM VE DAVRANIŞLAR

• Ahlâk sözlükte huy, mizaç, karakter gibi anlamlara gelmektedir. Terim olarak da insanın doğuştan getirdiği, iyi ve güzel olarak nitelendirilen davranışların tümünü ifade eder.

• Yüce Allah peygamberler ve kutsal kitaplar göndererek ahlaklı olmaya yönlendirmiş, iyi ve güzel davranışları insanlara açıkça bildirmiştir.

• İslam dininde ahlâklı olmak emredildiği gibi kötü davranışların engellenmesi de emredilmiştir.

• "... İyiliği emret, kötülükten alıkoy..."

(Lokmân suresi, 17. ayet.)

Adalet

• Adalet, hak ve hukuku gözetmeyi, her şeye hakkını vermeyi ve her şeyi yerli yerinde yapmayı ifade eder.

• Adalet, insanlar arasındaki dirlik ve düzenin sağlanmasında büyük etkiye sahip olduğundan dolayı bir insanda bulunması gereken en önemli değerlerden biridir.

Dostluk

• Sevgi ve dostluk insanın yaratılış özelliğinden (fitrat) gelen bir olgudur. Dostluk sevgiden daha büyük bir bağlılığı ifade eder.

• Dostluk sevgi, saygı ve güvene dayanır. Dostlukta çıkar, menfaat, kıskançlık ve kibir gibi duygular yer almaz. Bu nedenle kişinin dost edineceği kimseyi dikkatli seçmesi gerekir.

Dürüstlük

• Dürüstlük söz ve davranışlarda yalandan ve hileden uzak durmayı; söz ve eylemlerde tutarlı olmayı ifade eder.

• İslam dininde dürüstçe yaşam sürmek emredilmiş, yerine getirilemeyecek sözlerden uzak durulması konusunda ciddi uyarılar yapılmıştır.

Öz denetim

• Öz denetim, kişinin kendi duygu ve düşüncelerini kontrol edebilme yeteneğidir. Bu yeteneğe sahip olan bireyler belirledikleri hedefler doğrultusunda planlı çalışarak ciddi başarılar elde ederler.

Sabır

• Sabır, insanı zorlayan bir durum karşısında dayanma ve kararlılık göstermeyi ifade eder. Bu tutum kişiye metanetli olmayı, dayanma ve çözüm odaklı düşünmeyi sağlar.

• Bir kimsenin karşılaştığı zorluklar karşısında direnç göstermesi, kişinin Allah'a (c.c.) iman etmesinin bir göstergesidir. Çünkü Yüce Allah inananlara verilen nimetlerin imtihan aracı olduğunu bu nedenle sabretmeleri gerektiğini bildirmiştir.

Saygı

• Saygı, bir şeye karşı dikkatli, özenli ve ölçülü tutum sergilemeyi ifade eden duygudur. Bu duygu bireylerin karşılıklı olarak haklarının korunmasını sağlar.

• İslam dini insanların öncelikle Allah'a (c.c.) daha sonra da insanlara saygılı davranılması gerektiğini emretmiştir.

Sevgi

• Sevgi, insanı bir şeye veya bir kimseye karşı gösterilen yakın ilgili ifade eder. Bu duygu insanlara doğuştan verilen bir özelliktir. İnsanlar Allah'ın (c.c.) verdiği bu duygu ile birbirlerine karşı yakınlık hissederler.

• Hiçbir sevgi Allah (c.c.) sevgisi kadar fazla olmamalı, insanlar ve nesnelere sadece Allah rızası için sevilmelidir.

Sorumluluk

• Sorumluluk, bir kimsenin kendi davranışlarının veya yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesidir. Bu kavram "mesuliyet" olarak da tanımlanmaktadır.

• Yüce Allah insanlara akıl ve irade vermiş ve onları yaptıklarından hesaba çekeceğini bildirmiştir. Bu nedenle insanlar yaptıkları davranışlardan sorumlu kılınmıştır.

Vatanseverlik

• Vatan, kişinin doğup büyüdüğü ve yaşam sürdüğü yerdir. Bulunduğu vatani hiçbir menfaat beklemeden canı pahasına koruyan ve seven kimseler vatansever olarak tanımlanır.

• Vatani her türlü tehlikelerden korumak, geliştirmek ve kalkındırmak her vatandaşın görevidir.

Yardımseverlik

• Yardımlaşma insanın doğasında bulunan bir özelliktir. İnsan doğası gereği yardıma ihtiyaç duyan kimselere maddi veya manevi yardımlarda bulunur.

• Yüce Allah insanları birbirlerine muhtaç şekilde yaratmış ve herkesin birbirine yardımcı olarak yaşam sürmesi gerektiğini bildirmiştir.

• Başkalarının yararını kendi yararı gibi görme, insanlara maddi veya manevi çıkar gözetmeksizin yardımcı olma da "diğerkâmlık" sözcüğü ile ifade edilir.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

BİR PEYGAMBER TANIYORUM: HZ. SALİH (A.S.)

- Hz. Salih (a.s.) Arap Yarımadası'ndaki **Hicr bölgesinde** bulunan **Semud** halkına gönderilmiş bir peygamberdir.
- Suyu Hz. Nuh'a (a.s.) kadar dayanır ve peygamber olarak görevlendirildiği Semud halkının soylu ailelerinden birine mensuptur.
- “Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Onlara şöyle dedi: “Ey kavmim! Allah'a kulluk edin çünkü sizin O'ndan başka ilahınız yoktur.”

(A'râf suresi, 73. ayet.)

- Hicr bölgesinde çok güzel şehirlerde yaşayan Semud halkı **taşları ve kayaları oyarak güzel evler yapmaları** ile tanınmaktadır.

• Semud halkı zamanla tevhit inancından sapmış, putlara tapmaya ve yeryüzünde taşkınlık çıkarmaya başlamış. Yüce Allah da onları uyarması için Hz. Salih'i (a.s.) görevlendirmiştir.

• Semud halkı Hz. Salih'e (a.s.) verilen peygamberlik görevini yalanlamış, onu büyüçülük ve uğursuzlukla suçlamıştır. Fakat Hz. Salih (a.s.) onları hak dine davet etmekten asla vazgeçmemiştir.

- Halk Hz. Salih'ten (a.s.) peygamberliğini doğrulaması için mucize istemiş o da Allah'ın (c.c.) izni ile **kayanın arasından dışı bir deve** çıkarmıştır.

• Mucizenin ardından Hz. Salih (a.s.) halkını deveye zarar vermemeleri konusunda uyarılmış, devenin başına bir şey gelmesi durumunda Allah (a.s.) katından bir bela geleceğini bildirmiştir.

• Devenin çok fazla su içmesinden rahatsız olan Semud halkı deveyi kesmişler ve Hz. Salih'e (a.s.) tehditler savurmuşlardır.

- “... Ey Salih, eğer sen peygambersen bizi tehdit ettiğin azaba uğrat bakalım...”

(A'râf suresi, 77. ayet.)

Hz. Salih (a.s.) halkına üç gün sonra helak edileceklerini bildirdiğinde Hz. Salih'i (a.s.) de öldürmeye kalkışmışlar ancak başarısız olmuşlardır.

- Bir süre sonra Hz. Salih (a.s.) halkının içinden inanan bir grupla o bölgeden ayrılmış, Semud halkı da **korkunç bir ses ve çığlık** ile helak edilmiştir.

BİR SURE TANIYORUM: FELAK SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Okunuşu

Kul e'ûzu birabbi-lfelak. Min şerri mâ halak. Vemin şerri gâsikin izâ vekab. Vemin şerri-nneffâsâti fi-l'ukad. Vemin şerri hâsidin izâ hased.

Anlamı

De ki: “Yarattığı şeylerin kötülüğünden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden, düğümlere üfleyenlerin kötülüğünden, haset ettiği zaman hasetçinin kötülüğünden, sabah aydınlığının Rabbine sığınırım.”

- Felak suresi, Kur'an-ı Kerim'in 113. suresidir ve beş ayetten oluşur. Medine döneminde indirilen bu sure adını içinde geçen felak (**sabah aydınlığı**) sözcüğünden almıştır.

• Hz. Muhammed (s.a.v.) **Nas** ve **Felak** surelerini yatmadan önce ve namazlardan sonra okumaya özen göstermiş bizlere de okumayı tavsiye etmiştir.

• Nas ve Felak surelerini okuyan kimseler Allah'a (c.c.) dua ettikleri için Allah'ın (c.c.) koruması altına alınırlar. Bundan dolayı bu iki sureye “**Muavvizeteyn**” (iki koruyucu) denilmektedir.

- Gece vakti insanların savunmasız olduğu vakitlerdendir. Kendi acizliğinin farkına varan insan Felak suresini okur, gecenin tehlikelerinden ve başına gelebilecek kötülüklerden Allah'a (c.c.) sığınır.

• Bu surede **haset** (kıskançlık, çekememe) etmenin de bir kötülük olduğuna dikkat çekilmiştir. Çünkü haset insanda bencillik duygusu ile ortaya çıkar ve kişinin kendisine ve çevresine ciddi zararlar vermesine sebep olur.

